

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Pszichológiatörténet				
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Marschalko Eszter Enikő, adjunktus				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Marschalko Eszter Enikő, adjunktus				
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	V	2.6. Értékelés módja	Vizsga
				2.7 Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					94 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					26
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	✓
4.2 Kompetenciabeli	✓

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	✓ BBTE eLearning platformja, audiovizuális eszközök
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	✓ BBTE eLearning platformja, audiovizuális eszközök

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	CP. 1. A pszichológia alapvető fogalmaival való munkavégzés 1.1. A diplomázó ismeri és megkülönbözteti a tudományos pszichológia területének főbb paradigmáit. 1.10. A hallgató ismeri és alkalmazza a tudományosan validált pszichológiai paradigmákat. CP. 2. Kutatási megközelítés tervezése és végrehajtása a pszichológiában 2.3. A hallgató kvantitatív és kvalitatív módon elemzi a kutatási megközelítésből származó tudományos adatokat. 2.5. A diplomázó saját kutatási eredményeit a szakterület tudományos szakirodalmának tágabb kontextusába integrálja. 2.6. A diplomázó megfelelően alkalmazza a szakterületen egy tudományos dolgozat megfogalmazásának és megírásának kritériumait. CP. 6. A pszichológiára jellemző személyközi kapcsolatok és kommunikáció 6.4. A hallgató a szakmai jellegű információkat a konkrét beszélgetőpartnerhez igazodó módon fogalmazza meg és kommunikálja. 6.5. A diplomázó a pszichológia területén alkalmazott technikákat és stratégiákat alkalmazza, figyelembe véve azon egyén, csoport és szervezet kulturális és fejlődési sajátosságait, akikkel interakcióba lép. 6.6. A hallgató a virtuális környezethez igazodó interperszonális kapcsolati és kommunikációs technikákat alkalmaz.
Transzverzális kompetenciák	CT. 1. A szakmai feladatok meghatározott deontológiai elvek szerinti ellátása a szakma gyakorlása során 1.1. A diplomázó ismeri a szakma gyakorlására vonatkozó sajátos szakmai etikai elveket és normákat. TC. 2. Hatékony munkatechnikák alkalmazása multidiszciplináris csoportban különböző hierarchikus szinteken 2.4. A hallgató bemutatja saját nézőpontját és alkalmazkodik a csoportmunkához, olyan fogalmakat alkalmazva, mint a koordináció, a munkatervezés, a konfliktuskezelés. CT. 3. A továbbképzési szükségletek önértékelése a szakmai kompetenciáknak a társadalmi környezet dinamikájához való igazítása érdekében. 3.1. A diplomázó értékeli a továbbképzési igényeit annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciákat a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa. 3.2. A diplomázó azonosítja a szakmai továbbképzési lehetőségeket. 3.3. A diplomázó azonosítja a tudományosan hitelesített forrásokból származó információkat, és azokkal operál 3.4. A hallgató személyes és szakmai fejlődéséhez e-learning platformokat és vegyes tanulást használ. 3.5. A hallgató nemzetközi adatbázisokat használ a személyes és szakmai fejlődéséhez. 3.6. A diplomázó személyes felelősséget vállal a szakmai fejlődésért a szakterületen.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános

célkitűzése	- A terület és a szakosodás alap-fogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése - Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek, stb. magyarázatára és értelmezésére - A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák
-------------	---

	megoldására kidolgozott alapszabványok és elvek alkalmazása felügyelet alatt - Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- A bemutatott konkrét fogalmak, módszerek, eszközök megfelelő felhasználása a szakmai kommunikációban. - A vizsgált pszichológiai jelenségek magyarázata, meghatározása. - A különböző pszichológiai megközelítések főbb jellemzőinek, paradigmáinak és módszereinek ismertetése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichológia fejlődésének tudományban és filozófiában azonosítható előfutárai	Előadás	
2. A kísérleti pszichológia megjelenése és fejlődése. Wundt elődei	Előadás	
3. Wilhelm Wundt munkássága és diákjai (inkluzív román eredetű)	Előadás	
4. A Würzburgban működő iskola	Előadás	
5. William James pszichológiája	Előadás	
6. A pszichológia fejlődése a XX. században	Előadás	
7. A pszichológia főbb iskolái és azok különbségei	Előadás	
8. Strukturális és funkcionális: képviselők és fogalmaik	Előadás	
9. Behaviorizmus: képviselők és fogalmaik	Előadás	
10. Gestalt pszichológia: képviselők és fogalmaik	Előadás	
11. Psichoanalízis: képviselők és fogalmaik	Előadás	
12. Az iskolák utáni fejlemények és technológiai fejlődés következményei a pszichológiában	Előadás	
13. A XX. század második felének pszichológiai irányzatai	Előadás	
14. A jövő pszichológiája és az APA divíziói 2020-ban	Előadás	

Kötelező könyvészet:

Marschalkó E.E. (2024). *Pszichológiatörténet*. Tanulmányi útmutató

Wertheimer, M. & Puente A.E. (2020). *A Brief History of Psychology – 6th Edition*. Routledge NY. Taylor and Francis Group

Thorne, B.M., Henley, T.B. (2000). *A pszichológia története. Kapcsolatok és összefüggések*. Glória Kiadó

Kiegészítő könyvészet:

Harré, R. (2006). *Key Thinkers In Psychology*, SAGE Publications Ltd, London.

Mook, D. (2004). *Classic experiments in psychology*. Greenwood Press

Schultz, D. (1981). *A History of Modern Psychology 3ed*. Academic Press.

Kiss, J. F. (2013). *Istoria psihologiei în Romania: Tipare și factori ai evoluției în perioada totalitară și postdecembristă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Mânzat, I. (2012). *Istoria psihologiei universale*. București: Editura Univers Enciclopedic

Roșca, M. (2007). *Când și de ce a apărut sintagma „Școala clujeană de psihologie”? Anuarul Institutului de Istorie „Gheorghe Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Humanistica, V, 137–162.*

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Előzetes ismeretek aktiválása, megbeszélés	Kiscsoportos munka, tematikus megbeszélés	A tematikák sorrendje változhat, a hallgatók bemutatási terve szerint.
2. Híres pszichológiai kísérletek és ezek történelmi besorolása I.	Kiscsoportos munka, tematikus megbeszélés	
3. Híres pszichológiai kísérletek és ezek történelmi besorolása II.	Kiscsoportos munka, tematikus megbeszélés	
4. W. WUNDT munkássága és tanítványai	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
5. W. JAMES munkássága és tanítványai	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
6. GALTON és az evolúciós pszichológia képviselői	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
7. A strukturalizmus és funkcionálizmus főbb képviselői	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
8. SKINNER munkássága és kollegái	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
9. A pszichoanalízis és neves képviselői	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
10. A kognitív pszichológia megjelenése és neves képviselői	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
11. A klinikai pszichológia jelentős képviselői	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
12. Nők a pszichológiában: megalapozott fogalmak nők által vezetett kutatásokban	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
13. A jelen pszichológiája és az “evidence based” megközelítés	Bemutatók, tematikus megbeszélés	
14. Az ismeretek szintézise	Bemutatók, tematikus megbeszélés	

Könyvészet:

Wertheimer, M. & Puente A.E. (2020). *A Brief History of Psychology – 6th Edition*. Routledge NY. Taylor and Francis Group

Harré, R. (2006). *Key Thinkers In Psychology*, SAGE Publications Ltd, London.

Mook, D. (2004). *Classic experiments in psychology*. Greenwood Press

Schultz, D. (1981). *A History of Modern Psychology 3ed*. Academic Press.

Thorne, B.M., Henley, T.B. (2000). *A pszichológia története. Kapcsolatok és összefüggések*. Glória Kiadó

Butler-Bowdon T. (2017). *50 Psychology Classics Second Edition: Your shortcut to the most important ideas on the mind, personality, and human nature.*, Quercus

Greenwood J. D. (2009). *A Conceptual History of Psychology*. McGraw-Hill Companies, Incorporated

Mandler, G. (2007). *A History of Modern Experimental Psychology. From James and Wundt to Cognitive*

Science. The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England

Pléh Cs., (2008,2013) A pszichológia örök témái. Történeti bevezetés a pszichológiába. Typotex

David, D., Moore, M. și Domuta, A. (2002). Romanian psychology on the international psychological scene: A preliminary critical and empirical approach. *European Psychologist*, 7, 153-160.

Kiss, J. F. (2013). *Istoria psihologiei în România: Tipare și factori ai evoluției în perioada totalitară și postdecembristă*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Mânzat, I. (2012). *Istoria psihologiei universale*. București: Editura Univers Enciclopedic

Roșca, M. (2007). *Când și de ce a apărut sintagma „Școala clujeană de psihologie”?* *Anuarul Institutului de Istorie „Gheorghe Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Humanistica*, V, 137–162.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus- és szemináriumi témák a pszichológia területén folyó alap- és alkalmazott kutatások aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épül. A tantárgyi témák a pszichológia munkaerőpiacon keresett alkalmazásai és a szakmai közösségi normák szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Kizáró jeleggel min. átmenő jegy (5,00)	70%
10.5 Szeminárium / Labor	Félévi szemináriumi projekt: Esszé írása egy kutatóról vagy teoretikus pszichológusról, amelyben a hallgató bemutatja a főbb önéletrajzi adatokat, a mentorokkal kapcsolatos adatokat, a pszichológiai iskolákban való tagságot, a fő műveket, a kutatásokat, utóknak hátrahagyott értéket, stb.		30%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Ha a félévi vizsga részét alkotó (végsőjege 70%-a) írásbeli vizsgán a diák nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.
- Az előadás óralátogatási kötelezettségeket (min. 50%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató **vizsgáról való kizárását** vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 25%-a lehet (14 jelenlétből max. 4-szor lehet hiányozni).
- A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A plagizált, másolt, Chat GPT által generált, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után. A feladat leadásánál a késés lepontozással jár 5 napos késésig (türelemdő), ezen felül a dolgozatot nem pontozzuk, de köteles leadni a hallgató, ahhoz, hogy

vizsgázhasson.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pótpótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

15.04.2024.

Adj. dr. Marschalkó Eszter

Adj. dr. Marschalkó Eszter

Intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató 30.04.2025

dr. Kotta Ibolya docens